

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY..... / STUDIUM.....

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: Matematyczne metody optymalizacji
Nazwa w języku angielskim: Mathematical optimisation
Kierunek studiów (jeśli dotyczy): Automatyka i robotyka
Specjalność (jeśli dotyczy): Automatyzacja maszyn, pojazdów i urządzeń
Stopień studiów i forma: II stopień, stacjonarna
Rodzaj przedmiotu: obowiązkowy
Kod przedmiotu ARR021309
Grupa kursów NIE

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	30		15		
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	120		60		
Forma zaliczenia	Egzamin	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	zaliczenie na ocenę	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)					
Liczba punktów ECTS	4		2		
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)			2		
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego kontaktu (BK)	1		0,5		

*niepotrzebne skreślić

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

- Ma podstawową wiedzę w zakresie własności funkcji, rachunku różniczkowego funkcji wielu zmiennych, algebry liniowej

CELE PRZEDMIOTU

- C1- Nabycie podstawowej wiedzy i umiejętności niezbędnych do poprawnego sformułowania zadań optymalizacji.
- C2- Zapoznanie studenta z podstawowymi metodami rozwiązywania zadań optymalizacji.
- C3- Nabycie umiejętności zastosowania typowego oprogramowania do rozwiązywania zadań optymalizacji.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Z zakresu wiedzy:

PEK_W01- Zna podstawowe pojęcia i definicje dotyczące formułowania zadania optymalizacji.

PEK_W02- Zna podstawowe twierdzenia matematyczne dotyczące ekstremum funkcji wielu zmiennych, także przy występowaniu warunków ograniczających.

PEK_W03 -Zna podstawowe metody i algorytmy rozwiązywania zadań optymalizacji liniowej i nieliniowej.

Z zakresu umiejętności:

PEK_U01- Potrafi sformułować model matematyczny problemu optymalizacyjnego.

PEK_U02- Potrafi dobrać i zastosować dostępne oprogramowanie do rozwiązania zadania optymalizacji oraz poprawnie zinterpretować otrzymane wyniki.

Z zakresu kompetencji społecznych:

PEK_K01- Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy.

PEK_K02- Potrafi działać w zespole projektowym.

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć - wykład		Liczba godzin
Wy1-2	Wprowadzenie. Podstawowe pojęcia. Funkcja celu, warunki ograniczające, parametry zadania. Formułowanie i klasyfikacja zadań optymalizacji. Przykładowe problemy.	4
Wy3	Omówienie elementów rachunku różniczkowego i macierzowego występujących w zadaniach optymalizacji. Zbiory i funkcje wypukłe	2
Wy4	Optymalizacja nieliniowa bez ograniczeń. Warunki konieczne i wystarczające optymalizacji w zadaniach bez ograniczeń.	2
Wy5-6	Algorytmy poszukiwania minimum funkcji celu w zadaniach bez ograniczeń. Metody kierunków poprawy. Algorytm najszybszego spadku. Algorytm Newtona i metody quasi-newtonowskie. Algorytm gradientów sprzężonych. Algorytmy bezgradientowe.	4
Wy7	Poszukiwanie minimum funkcji jednej zmiennej. Algorytm złotego podziału.	2
Wy8	Optymalizacja nieliniowa z ograniczeniami. Ograniczenia równościowe i nierównościowe. Warunki Kuhna-Tuckera.	2
Wy9	Funkcja Lagrange'a. Relacje dualności. Zadanie pierwotne i dualne.	2
Wy10	Metody funkcji kary.	2
Wy11	Optymalizacja liniowa.	2
Wy12	Metoda sympleks.	2
Wy13	Optymalizacja dyskretna	2
Wy14-15	Algorytmy ewolucyjne	4
	Suma godzin	30

Forma zajęć - ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw1		
	Suma godzin	

Forma zajęć - laboratorium		Liczba godzin
La1	Prezentacja regulaminu BHP i regulaminu wewnętrznego laboratorium. Ustalenie zasad zaliczenia przedmiotu.	1
La2-3	Formułowanie modelu matematycznego problemu optymalizacji. Metody analityczne wyznaczania ekstremum funkcji.	3

La3-6	Badanie algorytmów numerycznych poszukiwania ekstremum.	6
La6-8	Wykorzystanie pakietu Optimization Toolbox programu MATLAB do rozwiązywania zadań optymalizacji.	5
	Suma godzin	15

Forma zajęć - projekt		Liczba godzin
Pr1		
	Suma godzin	

Forma zajęć - seminarium		Liczba godzin
Se1		
	Suma godzin	

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
N1. Wykład tradycyjny z wykorzystaniem slajdów.	
N2. Praca w laboratorium komputerowym w ćwiczeniowych grupach studenckich.	

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu kształcenia	Sposób oceny osiągnięcia efektu kształcenia
Wykład		
P1	PEK_W01 PEK_W02 PEK_W03	Egzamin pisemny.
Laboratorium		
F1	PEK_W03 PEK_U01-PEK_U02 PEK_K01 - PEK_K02	Ocena poprawności rozwiązania zadań.
P2 - na podstawie ocenionych zadań ćwiczeniowych.		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA
<p><u>LITERATURA PODSTAWOWA:</u></p> <p>[1] Podstawy optymalizacji, A. Stachurski, A. P. Wierzbicki, WPW 1999.</p> <p>[2] Metody rozwiązywania zadań optymalizacji, J. Seidler, A. Badach, W. Molisz, WNT 1980.</p> <p><u>LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:</u></p> <p>[1] Teoria i metody obliczeniowe optymalizacji, W. Findensein, J. Szymanowski, A. Wierzbicki, PWN 1977.</p> <p>[2] Podstawy optymalizacji, F. Milkiewicz, Politechnika Gdańska 1995.</p> <p>[3] Practical Optimization Methods, M. Asghar Bhatti, Springer-Verlag 2000</p>
OPIEKUN PRZEDMIOTU (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)
Zbigniew Waclawek, zbigniew.waclawek@pwr.wroc.pl

MACIERZ POWIĄZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU
Matematyczne metody optymalizacji
Z EFEKTAMI KSZTAŁCENIA NA KIERUNKU Automatyka i robotyka
I SPECJALNOŚCI Automatyzacja maszyn, pojazdów i urządzeń

Przedmiotowy efekt kształcenia	Odniesienie przedmiotowego efektu do efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności (o ile dotyczy)**	Cele przedmiotu***	Treści programowe***	Numer narzędzia dydaktycznego***
PEK_W01	K2AiR_W01	C1	Wy1-2	N1
PEK_W02	K2AiR_W01	C1,C2	Wy3,Wy4, Wy8,Wy9, Wy11	N1
PEK_W03	K2AiR_W01	C2	Wy5-6,Wy7 Wy10 Wy12-Wy15	N1,N2
PEK_U01	K2AiR_U01	C1	La2-3	N2
PEK_U02	K2AiR_U01	C3	La 3-6, La6-8	N2
PEK_K01 (kompetencje)	K2AiR_K03, S2AMPU_K01	C1-C3	La1-La8	N2
PEK_K02	K2AiR_K02	C1-C3	La1-La8	N2

** - wpisać symbole kierunkowych/specjalnościowych efektów kształcenia

*** - z tabeli powyżej